

Zika Virusu Hastalığı ve Türkiye: Tehdit Bitti mi?

Zika Virus Disease and Turkey: Is the Threat Over?

Haluk Eraksoy

Istanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Zika virusunun, ilk kez 1947’de saptandığı Uganda’daki Zika Ormanı’ndan, Amerika kıtasına, şaşkınlık yaratan bir biçimde ulaşması için aradan 67 yıl geçmesi gerekmiştir. Önce Şili’de görülen, Mayıs 2015’ten sonra da Brezilya’da tırmanışa geçen Zika virusu hastalığı, özellikle konjenital mikrosefali olgularının artmaya başlamasıyla dikkatleri üzerinde toplamıştır (1).

İlkin 22 Ocak 2016’da Amerika Birleşik Devletleri’ndeki Centers for Disease Control and Prevention’ın Acil Durumlara Müdahale Merkezi harekete geçmiş; 1 Şubat 2016’da da Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Zika virusu hastalığıyla ilgili olarak “Halk Sağlığı Yönünden Uluslararası Önemi Olan Acil Durum” ilan etmiştir (2).

Bir yıl boyunca, bütün dünyada gebeleri korumak, klinisyenleri ve kamuoyunu bilgilendirmek ve Zika virusuna ilişkin bilgileri artırmak üzere yoğun bir çaba içine girilmiştir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de gebelerin Zika virusu bulaşmasının sürdüğü bölgelere gitmelerine ilişkin seyahat uyarılarında bulunulmuştur (3). Bugün için DSÖ, Türkiye’yi, hastalığın vektörünün bulunduğu bilinen, ancak virusun bulaştığı hiç bildirilmeyen Kategori 4 ülkeleri arasında sınıflandırmaktadır (1).

DSÖ’nün Brezilya, Kolombiya, El Salvador ve Venezuela gibi ülkelerde Zika virusu hastalığına yakalananların sayısında artış olduğunu bildirmesi üzerine, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü de hastalığın yoğun olarak görüldüğü tropikal kuşaktaki Afrika, Güneydoğu Asya, Orta ve Güney Amerika ülkeleri ve Pasifik Adalarına gidecek yurttaşlara, havalimanında uçağa binmeden önce hastalığın bulaşma yolları, yolcular için riskleri ve korunma yöntemleri gibi bilgilerin yer aldığı broşürler dağıtmıştır (4).

Her ne kadar, DSÖ 18 Kasım 2016 itibarıyla hastalığın küresel bir halk sağlığı tehdidi olmaktan çıktığını bildirmişse de, Zika virusunun, etkin ve güvenli bir aşı geliştirilinceye ve yaygın bir biçimde uygulanıncaya değin, dünya için ciddi bir tehdit olmayı sürdüreceğine kuşku yoktur. Zika virusunun yanı sıra Batı Nil ateşi, çikungunya ve dang virusları gibi sivrisineklerle taşınan

virusların tehditlerine son verilmesi de daha iyi vektör kontrol önlemlerinin geliştirilmesine bağlıdır. Bugünkü bilgilerimize göre gebelik sırasında Zika virusu enfeksiyonunun etkilerinden korunmak için, halk sağlığı çalışmalarının odaklanması gereken başlıca noktalar, vektör kontrolü ve kişisel korunma yoluyla, sivrisineklerle bulaşmanın önlenmesi; cinsel perhiz ya da aksatmaksızın ve doğru kondom kullanımı salık verilerek cinsel yolla bulaşmanın önlenmesi; istendiğinde iptal edilebilecek çok etkin doğum kontrol yöntemlerine erişimin önündeki engellerin kaldırılarak istenmeyen gebeliklerin önlenmesi olarak sıralanabilir (2).

Klimik Dergisi’nin bu sayısındaki derlemede küresel Zika virusu hastalığı salgını, Sarı (5) tarafından bütün yönleriyle gözden geçiriliyor ve özellikle Zika virusunun başlıca vektörleri olan *Aedes albopictus* ve *Ae. aegypti*’nin ülkemizdeki varlığına ve dolayısıyla ülkemizde de bulaşmanın olabileceğine dikkat çekiliyor.

Kaynaklar

1. Zika situation report (10 March 2017) [Internet]. Geneva: World Health Organization [erişim 15 Mart 2017]. <http://www.who.int/emergencies/zika-virus/situation-report/10-march-2017/en/>.
2. Oussayef NL, Pillai SK, Honein MA, *et al.* Zika virus-10 public health achievements in 2016 and future priorities. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep.* 2017; 65(52): 1482-8. [\[CrossRef\]](#)
3. Zika virüsü Türkiye için henüz tehdit değil [Internet]. İstanbul: El Cezire Türk [erişim 15 Mart 2017]. <http://www.aljazeera.com.tr/haber/zika-virusu-turkiye-icin-henuz-tehdit-degil>.
4. Atatürk Havalimanı’nda Zika virüsü alarmı [Internet]. İstanbul: Hürriyet Gazetesi [erişim 15 Mart 2017]. <http://www.hurriyet.com.tr/ataturk-havalimaninda-zika-virusu-alarmi-40066372>.
5. Sarı T. Zika virusu hastalığı: Türkiye’deki durum ve dünya çapındaki salgının gözden geçirilmesi. *Klimik Derg.* 2017; 30(1): 2-8. [\[CrossRef\]](#)

Yazışma Adresi / Address for Correspondence:

Haluk Eraksoy, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Çapa, İstanbul, Türkiye
E-posta/E-mail: haluk.eraksoy@gmail.com

DOI: 10.5152/kd.2017.001

